

Industrialismin suhtautuminen ammattilliseen ja politilliseen liikkeeseen

Kirj. *Martin Hendrickson.*

Taistelu ravintopalasta ja ravintopaikasta.

Näin täytyy huudahtaa, kun katselee Ranskan aateliston ja kirkon omaisuus-suhteen luokittumista. Vuonna 1789 jakaantuivat Ranskan 26 miljoonaa asukasta seuraavalla tavalla: 26,000 aatelistaa perhettä, noin 130,000 pappia, munkkia ja nunnaa, loput esioikeudettomia, eli n. s. "kolmatta säätyä".

Papistolla oli suunnilleen neljän miljardin omaisuus, josta oli vuotuista tuloa 100 miljoonan paikoille. Siihen lisäksi kymmenys, joka yksistään tuotti 120 miljoonaa, ja vielä muitakin tuloja. Eivät-kä papit siitä kaikesta maksaneet juuri mitään veroja. Aatelisto oli anastanut jokseensakin kaikki virat, erittäinkin tuomarin ja upseerin paikat, tyhjäntoimittajan viroista puhumattakaan. Heidänkin maansa oli pääasiallisesti veroista vapaat, taikka oli verot säilytetty vuokraajain niskoille. Runsaasti puolet Ranskan yksityismaasta oli aateliston ja kirkon hallussa. Muutamissa maakunnissa oli maaorjuus vielä voimassa; toisissa oli sen sijaan tullut kaikellaisia pysyviä mak-

suja. Metsästys oli aateliston yksinoikeus, eikä talonpoika saanut häiritä metsäelävain vapautta; hän ei saanut aidata maitansa eikä kitkeä rikkaruohoa pelloistansa, etteivät peltopyyt pahastuisi. Hän ei saanut pitää pyssyjä, ja hänen paimenkoiriltaan leikkattiin polvijanteet poikki.

Kun siten suurin osa maantuotteista oli veroista vapaata, painoi verotaakka sitä raskaammin muuta väestöä: kaupunkien kauppiaita, käsityöläisiä ja työmiehiä, sekä suurta maalaisväestöä. Taine on laskenut, että näiden kansanlukkain valtiolle maksettavat välittömät verot nousivat keskimäärin päälle 53% heidän puhtaista tuloistaan; kymmenyksiin ja kartanoveroihin meni vähintään 14%; ja vain $\frac{1}{3}$ tuloista jäi omiksi tarpeiksi ja siitä piti vielä maksaa välilliset verot. Niitä oli m. m. suoranaisia: jokainen perhe oli velvollinen ostamaan määrätyn erän suolaa kutakin yli 7 vuoden ikäistä jäsentä kohti ja 8 kertaa korkeammasta hinnasta kun nyt. Eipäs ihme, että viljavassa Ranskassa kurjuus tuli pysyväiseksi ja että kansan tärkein elinkysymys oli nälkäkuoleman välttäminen.

Yksi seikka on vielä huomioon otettava, nimittäin se, että silloinen Ranskan kansa eli vielä feodalisella aikakaudella, jolloin tuotanto oli melkein suurimmaksi osaksi käsityöläisyyttä. Nykyisen koneellisuuden aikakaudella olisi $\frac{1}{3}$ tuottajalle suuri tulos.

Yllämainittu omaisuustilasto näyttää meille sen tosiseikan, että ei porvaristolla ollut juuri minkäänverran jalansijaa, vaan sitä se kuitenkin tarvitsi liike-etujensa vuoksi. Nyt kun vapaalla kehityksellä ei ollut edellytyksiä, niin oli vallankumous seurauksena. Niin siis alkaa taistelu ravintopaikoista. Ranskan vallankumoussodassa tapamme me kaikenmielisiä aatteen kannattajia: sosialisteja, humanisteja ja etupäässä vapautteen pyrkiviä porvareita.

Taistelu on verinen ja raaka. Virkamiehiä mestataan ja hirtetään katulyhtypylväisiin, mestauskoneet on käynnissä; joukkomurhat tavallisia jokapäiväisiä ilmiöitä. Taistelu on monipuolista. Sitä käydään politiikkojen avulla ja keinoja ei valita. Aatelisto pitää saaliista kiinni kun nälkäinen susi uhristaan ja uusi kolmas sääty taistelee valtaan päästäkseen. Lujalla on vallassaolevan aateliston hallitusjuuret, jotka ovat vuosisatojen kuluessa yhteiskunnan maaperään juurtuneet. Porvarien hetkellinen voitto ei ollut pysyväinen. Vanhan vallassaolevan puolueen mainingit pakottavat sen perääntymään. Siis sellaisessa ristiaallokossa saa Ranskan kansa elää vuosikymmeniä. Porvaristo ei ole myötätuntoinen sosialistiselle vapaa-aatteelle.

Aateliston kuningasmielisyys ei myöskään voi sulattaa uudistusvaatimuksia. Tämänkaltainen aikakausi takasi Napoleonille itsevaltaan pääsemisen mahdollisuuden.

Saint-Simonismi.

Utopia sosialismi alkoi myös saamaan jalansijaa. Epäonnistunut vallankumous ei tuo mukanaan niitä hedelmiä mitä sosialistit toivoivat. Aateliston ja porveriston veritaistelut olivat siksi raakoja että ei ole syytä humaniteeteilla ruveta pelastamaan sellaisia koulukuntia, joihin valitaan ihanteelliset ihmiset. Ne taas keskenään järjestää olot siten että voitto kasvattaa ihmisistä malli-ihmisiä maailmaan.

Näin siis alkaa utopistien, kolonien aikakausi Ranskassa. Miksi ylimalkaan kolonit eivät onnistuneet? Niitten onnistumattomuuteen oli syynä se, että tuotanto oli jo kehittynyt siksi vuorovaikutukselliselle kannalle, että oli enää mahdottomuus tulla toimeen sellaisessa erikois "valtakunnassa" eli toisin sanoen: niiden tarvitsi olla vaihtoyhteydessä ulkomaailman kanssa. Ne tuotteet, joita niillä oli tarjottavana eivät olleet ulkomaailmalle välttämättömiä, vaan ne, mitä he itse tarvitsivat saada, olivat heille elämänsä säilyttämiseksi ihan välttämättömiä. Ulkomaailma tuli toimeen ilman niitä, vaan ne eivät tulleet toimeen ilman ulkomaailman apua. Siis yksinkertainen puute pakottaa ne antatumaan. Meillä on tuoreessa muistossa Malkosaaren sointulahomman häviäminen. Mutta suurin osa on siinä luufossa, että Sointula hävisi, kun siellä oli "kiroileva" Mäkelä eli vapaarakkautta edustava Matti Kurikka. Mutta minä rohkenen epäillä näitä syitä miksikään tekijöiksi. Minun mielestäni syyt olivat samat kuin ennen Ranskassakin, että oli tullut tavaroiden vaihto tarpeelliseksi porvarien puolelta. Koska ne kieltäytyivät ostamasta Kalevan Kansan hakkaamia ja valmistamia tukkilauttoja. Paljon on samankaltaisia esimerkkejä. Siis pitää paikkansa vanha suomalainen sananlasku, että "nälkä saattaa toran perheeseen". Se piti paikkansa Sointulassakin. Siis nälkä pakotti toverit takasin silloiseen järjestelmään, jossa ne tulivat taas uudelleen porvarien vaistosta riippuvaisiksi. Mutta Ranskan sosialistit koettivat useamman kerran uudistaa koloniansa, sillä niillä oli sosialistien ihanne päämääränä. Vaikka aina epäonistuneena. Mutta jälkimaailmalle suuresta merkityksestä ovat kuitenkin niiden kokeet. Siellä utopisti-sosialismi haki tietä sosialistiselle valtiolliselle toiminnalle.

(Jatk.)